

En la definició d'una política industrial per a Catalunya

per Carles A. Gasòliba

Hi ha un aspecte en aquesta miscel·lània dedicada a Antoni Forrellad que crec que remarca una de les moltes característiques positives que definiren la seva personalitat, i és la de la seva contribució generosa i responsable en l'establiment d'una línia de pensament i d'activitat que es traduí en realitzacions concretes i altament valuoses per al procés de renovació i modernització de l'economia catalana.

Aquesta contribució, basada en una convicció profunda de catalanitat i de civisme, tingué diverses manifestacions en els àmbits industrial i financer catalans, relligades sempre al sector bàsic i motor de l'economia catalana contemporània: la indústria. D'ací l'especial interès amb què cal destacar la seva contribució personal en la definició d'una política industrial per a Catalunya.

Des d'aquesta perspectiva, Antoni Forrellad es trobà també plenament immers en la línia de fer país, i de fer-lo progressar tot adaptant-lo al nivell que exigia el context econòmic espanyol i internacional en el decurs de les dues darreres dècades.

En aquest període ens trobem, primer, amb l'extensió a nivell de tot l'Estat d'un procés d'industrialització i creixement econòmic que provoca alhora unes taxes de creixement i d'expansió econòmica igualment molt elevades a Catalunya, de forma que se seguí mantenint un paper capdavanter, continuant com a primera àrea industrial espanyola.

És aleshores quan es planteja la conveniència de trobar quin ha d'ésser el sentit d'aquest creixement econòmic català i quin és el paper que s'ha d'atribuir i reservar a la indústria catalana, sector fonamental, no únicament del conjunt de l'economia catalana, ans també de la pròpia configuració de la societat catalana contemporània.

En aquest procés de reflexió, Antoni Forrellad hi participà molt activament i des de molts àmbits, cívics, universitaris i empresarials, amb la generositat i la bonhomia que caracteritzen les seves actuacions.

Personalment vaig tenir el privilegi de participar en un d'aquests fòrums d'anàlisi en els quals es comptava amb l'estimada presència del senyor Forrellad, i que varen ésser les reunions que es feren en l'àmbit del Grup Banca Ca-

Antoni Forrellad en un dels seus viatges transatlàntics. (1977).

talana donant suport a la línia desenvolupada pel Departament d'Estudis Industrials del Banc Industrial de Catalunya. Una part substancial de les reflexions i línies de pensament que es desenvoluparen en base a les esmentades reunions ha quedat recollida en els treballs publicats entre 1974 i 1979 a la Revista Econòmica del Banc Industrial de Catalunya.

No cal remarcar les especials característiques que definien precisament aquest període de la segona meitat de la dècada dels setanta i la influència i les repercussions que tingueren a Catalunya, en produir-se una profunda transformació econòmica, social i política interna, emmarcada a més per un context econòmic internacional sotmès igualment a un procés de transformació econòmica de llarg abast i de coneguda profunditat.

Des de l'angle que aquí ens ocupa, la reflexió en la qual tan profundament i decisiva intervingué Antoni Forrellad fou la de com passar d'una etapa expansionista en què es cercava la inversió adequada en aquells sectors amb millors expectatives futures de creixement i expansió per a dotar Catalunya d'una

estructura industrial forta i ben situada en els sectors clau d'una economia industrial competitiva, a un procés d'adaptació de la realitat industrial catalana a la crisi que a nivell internacional s'inicià en els darrers mesos de 1973 però que no s'explicità plenament a l'economia espanyola fins uns anys més tard.

Malgrat les distorsions que produí el retard, l'adaptació es féu, i ben correctament a la vista dels resultats, i encara més si ens atenem a les circumstàncies que caracteritzaven el període en què aquella es produí.

Es va diagnosticar ben aviat la necessitat de passar d'una etapa d'expansió a una de consolidació, i en conseqüència es revisaren els processos i criteris d'inversió, es promogué la millora del nivell de gestió empresarial, es fomentaren els processos de fusió i concentració, s'incrementaren els nivells de productivitat i competitivitat, es modificà profundament el criteri de participació industrial, es cercaren nous mercats, es promogué la diversificació i el complement amb empreses de serveis que milloraren i completaren els processos d'adaptació dels grups industrials que s'anaven configurant, avançant-se en força anys al que ha esdevingut un fet normal a l'economia catalana d'avui, s'obriren per a penetrar en els mercats internacionals, o es cercaren interrelacions amb empreses estrangeres que per la seva tecnologia, presència en els dits mercats internacionals i nivell de gestió entre d'altres factors de contribució positiva, enfortissin la realitat industrial catalana. En definitiva es cercaven i s'aplicaven noves perspectives i actuacions a una situació que es caracteritzava -i es continuava caracteritzant- per una transformació continuada vers un model econòmic i social de característiques encara no tan definides, però que es sabien totalment diferenciades de les que fins ara han marcat societats industrials madures com la catalana.

És convenient remarcar que al llarg del procés de reflexió i d'actuació que ací estem analitzant es passa també d'una visió global i sectorialitzada de la indústria catalana, a una més detallada i específica -microeconòmica, com es va dir un cert temps-. En aquesta, es cercava la situació òptima a nivell d'empresa, o de grup d'empreses afins o com-

Lliurament a *Unitat Hermètica* en la persona del seu president Antoni Forrellad, per part del Conseller d'Indústria de la Generalitat, Honorable Senyor Vicenç Oller, del Premi a "La Millor Iniciativa Empresarial 1981", instituit pel diari "El Periódico".

plementàries que assolissin la dimensió adequada per a respondre a les necessitats de la situació que s'ha anat configurant en el món econòmic del moment present.

A l'ensem aquesta tasca significà la creació d'uns equips de gestió i la confi-

guració d'uns nivells de direcció la competència, nivell de professionalitat i capacitat dels quals pot constatar tot aquell qui vulgui seguir la trajectòria professional dels equips humans que es configuraven en base a la divisió industrial del Banc Industrial de Catalunya, i que coneixent l'especial atenció de n'Antoni Forrellad per als aspectes humans i personals de l'activitat empresarial, no caldrà ésser especialment agosarat per destacar també en aquest aspecte la seva contribució positiva en la configuració d'aquests equips directius que han mostrat ésser tan necessaris i positius en l'esdevenidor de les unitats de gestió empresarial de la indústria catalana d'aquests anys.

Tot passant de les persones a les coses, cal remarcar que en sectors industrials com el siderúrgic, el químic, el metal·lúrgic o el de la indústria agroalimentària, Catalunya compta avui amb unes realitats empresarials sòlides i importants, competitives i sanejades, fruit de l'esforç fet en aquest període d'innegable incertitud i dificultat.

Atesa la situació política que caracteritzà Espanya i Catalunya durant la segona meitat de la dècada dels setanta, en què el procés polític primà sobre les necessitats econòmiques, i l'absència,

aleshores, d'una Administració catalana pròpia, especialment sensible a la realitat econòmica de Catalunya, resulta especialment positiva, examinada amb la perspectiva d'uns anys, la tasca que es va fer en bé de la necessària adaptació de l'economia i la indústria catalanes a les noves coordenades marcades per una crisi de llarg abast; tasca positiva i eficaç que ha resultat clau en sectors i empreses decisives per a la definició de la base econòmica catalana tal com postulava el necessari procés d'adaptació que han exigit les circumstàncies internes i externes en les quals es mou l'economia catalana d'avui.

Temps hi haurà perquè els historiadors i els estudiosos pesin i precisin el balanç i ressegueixin amb rigor i detall la feina feta per tal d'assegurar a Catalunya unes empreses i unes indústries que continuïn vertebrant una part important i decisiva de la realitat econòmica catalana. Aquests estudiosos hauran de tenir present: l'aportació de persones d'extraordinària vàlua com Antoni Forrellad, que coneixent i estimant el seu país es posa generosament i eficaç al seu servei.

Caricatura de J. Vinyets.